

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ РК ХЛВ. Ч. 214. Джерзі Ситі, Н. Дж., середа, 15-го вересня 1937.

VOL. XLV. No. 214. Jersey City, N. J., Wednesday, September 15, 1937. THREE CENTS

Є МІСЦЕ ТІЛЬКИ ДЛЯ ОДНОЇ РОБІТНИЧОЇ ЮНІІ В АМЕРИЦІ

ЛҮІСВІЛ. — Вільям Грін, президент Американської Федерації Праці, сказав на конвенції друкарів таке: „В Америці може бути тільки один, об'єднаний і зсолідаризований робітничий рух". Далі підкреслив, що він не бачить ні одної важкої причини для того, щоб розбивати „дім праці". Освітими виразами він нагадував Комітет Промислової Організації, що відтягає робітників від зв'язку з Американською Федерацією Праці.

ЗА РІШЕННЯ БІЛЬШОСТІ І ДЕМОКРАТІЇ.

АСБЕРІ ПАРК (Н. Джерзі). — На 59 конвенції Федерації Праці Стейту Нью-Джерзі рішено виключити з Федерації всі юнії, які є у зв'язку з Комітетом Промислової Організації. На 600 присутніх делегатів був тільки один голос проти цієї ухвали. Закінено Комітетом Промислової Організації, що він змагає до диктатури і нехтує демократичними формами правління, бо не визнає рішення більшості. Зазначено, що коли має вдержатись робітничий юнійний рух, то мусить бути задержане право більшості вирішувати. Підкреслювано й те, що всі закони, що їх ухвалено на добро робітництва, були ухвалені завдяки заходам Американської Федерації Праці.

ПЕВНИЙ, ЩО БУДЕ СПОКІЙ В ЕВРОПІ.

НЬО ЙОРК. — Повернувся з Європи Гровер Гвейлен, президент і генеральний комісар Світової Вистави, що має відбутися в Нью-Йорку в 1939 році. Гвейлен їздив до Європи, щоб порозумітися з різними державами в справі їхньої участі у виставі. Уже 15 держав зарезервували для себе місця на виставі. Гвейлен каже, що з власної обсервації й з розмови з провідними мужами різних держав набрав переконання, що всі в Європі, як уряди так і народи, бажать собі спокою, та що до війни так не прийде. Найбільше припад Гвейленові до вподоби Мусоліні, котрий заявив Гвейленові, що Італія і Злучені Держави мають одні й ті самі ідеали й обидві держави змагають до миру.

ДО ШКОЛИ!

НЬО ЙОРК. — Понад один мільон дітей переступило шкільні пороги цього року в однім тільки Нью-Йорку.

ГОВОРИТИМУТЬ ПРО ОБОВ'ЯЗКИ СУПРОТИ СВОГО НАРОДУ.

НЬО ЙОРК. — Жидівські рабини заповіли, що на Судний День будуть проповідувати по божницях про те, до чого зобов'язаний супроти свого народу той, хто визнає жидівську релігію.

КОЛИ МОЖНА ОБИТИСЬ І БЕЗ ПАРТІЇ.

НЬО ЙОРК. — Ля Гвардія, кандидат на поновний вибір на посади міста Нью-Йорку, заявив, що щоб наглядати над тим, щоб місто мало чисті вулиці та щоб добре функціонувала пожежна сторожа, не конче треба належати до демократичної чи республіканської партії.

ПЕРЕДВИБОРЧА АГІТАЦІЯ.

НЬО ЙОРК. — Ал Смит, бувший кандидат на президента держави, поїраючи сенатора Ковленда на посади міста Нью-Йорку, заатакував у своїй промові контркандидата, теперішнього посади міста Ля Гвардію, кажучи, що в Ситі Гол сидить „гіподромський актор". Ля Гвардія відповів своїм критикам, що він нікого не буде просити про голос, ні не буде бавитися в демагогію, хоч певний цього, що побив би на вічу і найбільших демагогів — теж демагогію.

ВЖИВАЄ „БОРЦІВ" ПРОТИ РОБІТНИКІВ.

БОСТОН. — Робітники, що зізнавали перед „Нешенел Лейбор Рілейшенс Борд" у справі фабрики Форда в Сомервилі, Массачусетс, подали, що завод фабрики вживав до боротьби з робітниками заводських „борців".

БЛЕК І КУ КЛАКС КЛЕН.

ВАШИНГТОН. — Розгорілася надобре нова кампанія проти бувшого сенатора Гюга Блека з Алабами, що його недавно назначено членом Найвищого Суду Злучених Держав. „Пітсбург Пост Газет" друкує низку статей, якими показує, що Блек належав до Ку Клас Клена, потім від нього відійшов, а пізніше знову до нього вступив і був іменованим членом на ціле життя. З цього приводу вимагають нових доходжень проти Блека і його усунення. Справа готова знову бути видвинута в конгресі. Блек, що тепер перебуває в Європі, не дає на це ніякої відповіді. Президент Рузвельт не дає ніяких висновків.

ДЛЯ БОРОТБВИ З „РАДИКАЛАМИ".

У Нью-Йорку сформувалася якась нова організація, що назвала себе „Найтс оф Прогрес", маючи на цілі „американізм", себто боротьбу з „радикальними" елементами, що цей американізм піккують.

ОСЯГ ЛЕТУНА НА БІЗМОТОВОМУ ЛІТАКУ.

Німечкий летун, поручник Шнайдер, що взяв участь у змаганнях безмоторових літаків у Рошері, перелетів безмоторовим літаком понад Альпи. Пор. Шнайдер причаїв у Палянедр у кантоні Тасіна в італійській Швайцарії.

„МАЛОПЛАТНІ" ВЧИТЕЛІ.

На конференції Канадського Товариства Вчителів народних шкіл вирішено рівнати всередині кампанію за більшу платню для вчителів, особливо тих, що учать у фермерських округах. Виявилось, що багато вчителів і вчителів працюють за 300 доларів річної платні.

ОПІКА НАД ЛЮДЬМИ, ПЕРЕТОМЛЕНИМИ ЖИТТЯМ.

Один священик у Відні створив добродійну установу, присвячену спеціально опіці над людьми, що перетомлені життям, без огляду на їх віросповідання і національність. Впровадж перших трьох місяців уртовано 150 осіб від самогубства, переконуючи їх, що треба жити і варт. 600 осіб, які вже наложили на себе руку, уміщено у шпиталях і санаторіях.

ВХОПИЛИ МОЛОДУ АМЕРИКАНКУ В ПАРИЖІ.

До Парижа приїхала молода американка в товаристві своєї тітки і замешкала в готелі. Три дні пізніше молода американка, що є танцівницею, нагло пропала. Згодом тітка дістала лист з домаганням окупити суми 500 доларів. На випадок несплати цієї суми загрожено смертю її сестриниці. Американський посол в Парижі повідомив про це поліцію, але вона не поїхала досі на слід злочинців.

НЕВДАЛИЙ РЯТУНОК.

Цими днями з моста Провенчер у Вінніпегу якийсь чоловік або скопив у ріку в намірі самогубства або через випадок впав у воду і почав топтатися. Це завважив купаючийся недалеко безробітний Говел, який кинувся негайно до потопляючого. Коли Говел доплив до потопляючого, той занитався, чи він хоче його рятувати. Говел відповів, що так, і схопив потопляючого за однію та потяг тягнути до берега. Однак потяг був завеликий і Говел побачив, що нічого не вдіє. Він випустив потопляючого з рук, а сам приплив до берега. Потопельник пішов на дно ріки і його трупа ще не знайшли.

В часі, як Говел був зайнятий рятунком потопельника, хтось украв лакунок, що його Говел залишив на березі.

НІМЦІ У ЛЬВОВІ.

У Львові перебувають кілька днів прогуляк німецької молоді з Німеччини, „Гітлер-Югенд". Було їх 36. Ведикеражіння робило, як вони маширували гострим військовим кроком вулицями й наперед несли великий прапор зі свастикою. Жиди повибігали зі склепів і приглядалися з великою цікавістю. Гостіли їх і проводили по Львові гарсержи. Наші студенти самі приступали до них при кожній нагоді, поздоровлялися окликом „Гайль Гітлер" і „Гайль Україна" та навіязували короткі розмови. Німці видно мали заборону говорити, бо в розмові були дуже маломовні й обережні. Але всетаки говорили, що всі знають багато про Україну й знають добре про все, що діється в нас. Було також ще кілька прогуляк німецьких студентів, які відвідали українських студентів.

ЗНАЙШЛИ ТРУПА ЗАМОРДОВАНОГО ФАРМЕРА.

Недалеко Пайн Ривер, Ман., яких 65 миль на північний захід від Давину, поліція знайшла тіло замордованого фермера Петра Сеника, літ. 49. Він серед невинних обставин зник з дому коло 31. липня ц. р. Повідомлено про це доліція після довгих і мольовних розшуків попала на місце, де було закопане тіло Петра Сеника. Поліція прийшла до висновку, що Сеника хтось замордував ударом сокири в голову. Все вказує на те, що знайдене тіло було закопане в землю перед двома тижнями.

ТРАГІЧНА СМЕРТЬ ПРОЧАНИНА.

На головний двірці у Львові військ у неділю-вечером потяг, що віз українських прочан, які верталися з Гошова, пов. Дюлина. Коли люди розбіглися по воду, надіхав потяг із Коломиї. Через необережність 28-літній Петро Ковар, кравець із Бонця, пов. Жовква, перебігаючи поперек шини, дістався під паровоз і згинув на місці. Внаслідок випадку потяг до Варшави відійшов з півгодинним спізненням.

ЗА ПСА — ЧОЛОВІК.

За побиття пса Яків Савчук з Білки, повіт Костопіль, заштителував свого сусіда Слюмака.

СМЕРТЬ ВІД ЩАСТЯ.

Суд у Ліоні розглядав цими днями затяжну справу одного поштового урядовця, який од безпечився на пів мільона франків у користь своєї жінки. Він був дуже здоровий і після довгих формальностей його об'єзпечення асекураційне товариство прийняло. Та як тільки він підписав обезпечену полісу, упав без памяти. Лікар ствердив удар серця. Клієнт схвилювався від надмірного щастя, що перевів щасливо таку трансацію, і вмер. Товариство відмовилося виплатити його жінці обезпечену суму і вона почала процес. Товариство прогало процес у різних інстанціях. Підпис якийого був на полісі — умова була закріплена; його жінка дістала пів мільона.

ЗАМОРДУВАВ ЖІНКУ І СІНА.

Ефрема Лесюка, молодого фермера з Гранджвил, Онт., обвинуватила лава присяжних на слідчому суді за вбивство своєї жінки, Анни, і сина, якому ще не було тижня. Лава видала своє рішення, вислухавши кількох свідків, між якими була сусідка, пані Айрленд. Вона посвідчила, що Лесюк ствердив, що дитина подібна не до нього, а до брата жінки. На тому тілі почалися зараз по народинах сварки, що закінчилися огидним злочинством. Коронер ствердив, що жінка була вбитая сокирою! Неможливо було схоплене за ноги й мало розтріпану голову. Потім дім був підпалений. На слідчу розправу зібралися всі околичні фермери. Грозива реприва відбудеться в осени.

ТУНЕЛЬ ЧЕРЕЗ ВОГЕЗИ.

Президент французької республіки Лебрен довершив відчинення новозбудованого тунелю через Вогези, що дає змогу получити коротше, як досі, центральну Францію з Альпациєю й Дютарингією.

ПІЛЬНІ ШКІДНИКИ.

В громаді Серетець, пов. Зборів, хтось викопав на шкоду С. Вайнштайна бульбу на трьох четвертинах морга, на шкоду Петра Клиника і Костя Слотюка скошено два морги грецькі і преса, а Петрові Юркевичеві розкинули 20 кіп збіжжя. Влада визначила варту, що має пильнувати тив перед шкідниками.

ПРИСУД НА ДЕФРАВДАНТА.

В Познані відбувся процес проти урядовця скарбового уряду, Валентина Галая, за велике спроневерення на шкоду цього уряду. Обвинувачений за дефравдації гроші побудував собі дві каменіці. Галая засудили на 13 і пів року в'язниці та 30,000 зл. гривини з заміною на випадок несплати грошей на 1 рік в'язниці.

ЗЛОВИЛИ РОЗБИЙНИКІВ.

Румунська жандармерія арештувала злочинців, що викордували й ограбили родину Ілігів у Лукаві на Буковині. Після викриття злочину цілу околцію піддано цильній обсервації і до вісьмох годин заведено трьох перших винуватців. Евстрата Ахілова, Стефана Ахілова і Миколу Калинчева, у яких знайшли закривавлені сорочки та зброю. Вони призналися до злочину і подали назвища трьох інших спільників, за якими рушила спраза погоня. Заскочила їх, спали в лісі. Зловлених закували в кайдани і перевезли до Лукавця. При конфронтації всі призналися до вини. В одного, Данила Сергієва, знайшли всю заробовану готівку, а саме 175,000 левів і 300 доларів. Він зарбував і сковав гроші, щоб описати поділитися з своїми спільниками. Тим способом до чотирьох днів вяснено злочин і винуватців передано в руки справедливості.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ПОМЕР ТОМА МАСАРИК

ПРАГА. — Минулого вівторка помер у Празі бувший президент чехословацької республіки, Тома Гаріг Масарик. Він мав 87 літ. Тома Масарик був сином візника, з походження словака. Коли підліт, то вбився в науці до тої міри, що став професором університету у Відні. Рівночасно займався політикою і був послом до австрійського імператору, в якому заступав чеські інтереси. З вибухом війни утік за границю і там продовжав роботу в користь визволення Чехії. З розпадом Австрії і створенням чехословацької республіки Масарик вернувся до рідного краю і там вибрали його до смертним президентом. Але кілька літ тому з огляду на занепад здоров'я Масарик зрезигнував з президентства і його об'явля його довголітній помічник у політичній роботі, Бенеш. Масарик був не лише політик, але також філософ. Він написав багато філософічних праць, у яких пробивається глибока людяність. Його вважають за кордоном і в краю „основоположником чеської держави".

НОВІ ХВИЛІ АНТИСЕМІТИЗМУ В ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА. — В Польщі вибухли нові хвилі антисемітизму, якими керує польська партія „Строніцтво Народове". Протижидівські виступи спалахнули головню в містах Варшаві, Вільні, Люблині, Гродні і Бидгощі. В Бидгощі підчас вуличної демонстрації побито 20 жидів. У Вільні повибіяно вікна місцевому рабівові, що колись був сенатором польського союму. У Варшаві на вулиці Свентокшиський студенти стоять лавами і викрикують жидівські склепи та не допускають покупувачів. У часі пікетування вони викрикують „Смерть жидам!" „Вішати жидів!" і т. п. Цікаве те, що це діється в недалекому сусідстві від польського міністерства закордонних справ, а також у поближжї головної командії поліції. Поліцаї придивляються спокійно до цього пікетування і зовсім не думають перешкоджати демонстрантам.

СОВЕТИ ВИКИНУЛИ ДВОХ ЯПОНСЬКИХ КОНСУЛІВ.

МОСКВА. — Советська влада подала до відома японській амбасаді, що вона відбирає двом японським консулятам, в Одесі і Новосибірську, права побуту. Ця заборона наступила по виміні кількох дипломатичних нот між советською владою і японською амбасадю.

КРІВАВА ЧИСТКА В СОВЕТСЬКІЙ КАРЕЛІЇ.

МОСКВА. — Московська влада криваво розправляється з советською частиною Карелії. Десятки людей, серед них бувших видних комуністів, арештують і засилають не знати куди. Часопис „Червона Карелія" признається, що в її власній редакції сиділи редактори, що були „ворогами народу", але тепер тих редакторів усунено і їх місця заняли інші. Кажуть, що промисл у Карелії лишився далеко позаду назначеного пляну.

СОВЕТИ ЗАЛІКАНІ ШПИГУНСТВОМ.

ПАРИЖ. — Гаролд Дені, довголітній кореспондент „Нью-Йорк Таймсу" в Москві, будучи тепер на відпусці в Парижі, описує свої вражіння з Советів. Він каже, що життя під советською владою дуже тяжке і його може витримувати тільки тамошнє населення. Люди з західних країн відразу підняли революцію. Він також каже, що масові розстріли, що відбуваються тепер у Советях, є ще далі загадкою для всіх, і перебуваючі там чужинці виробляють собі на те свій погляд. Правдоподібно є це, що сталінська влада має великий відсоток ворогів. Також можливе є, що на советських територіях чужі держави справді розбудували широку сітку шпигунства. Внаслідок масових розстрілів усе советське населення є дуже здеморалізоване, бо ніхто не знає, чи його не стріне така сама доля, як тих, що вже розстрілені. Стахановський рух не тільки що не збільшив продукції, але ще більше здеморалізував робітництво. Продукція лишається позаду дуже далеко.

ПРОТИБОЛЬШЕВИЦЬКА ПРОМОВА ГІТЛЕРА.

НІРЕМБЕРГ. — Закриваючи конгрес Гітлерської партії у Нирембергу, Адольф Гітлер виголосив промову, в якій у гострій формі накинувся на всевірний більшовизм, що старається знищити нашу європейську цивілізацію. Цей більшовизм він назвав „жидівським" і сказав, що свою силу він черпає з советської Росії, де він захопив владу. Тепер той сам жидівський більшовизм пробує захопити владу в Іспанії, а також в інших країнах. Гітлер заявив, що внаслідок захоплення влади в Німеччині його партією Німеччина стала відпорна на більшовицьку заразу, але інші народи, головню демократичні, ще дуже податливі на неї.

ШПІОНАЖ В ЯПОНІ

Розвідка та шпіонажа займають важливе місце в політичному житті Японії. Головним тереном японської шпіонажі є Китай, Злучені Держави, Англія і СРСР, одначе сітка шпіонажі захоплює багато інших країн, як: Іран (Персія), Афганістан, Туреччина, Греція. Японські шпіони виступають як найрізніше, як дипломати, голярі, духовники, військові аташе, купці, фотографи.

Вказівки тим шпіонам дає японський генеральний штаб, якого відділи кермують діяльністю поодиноких шпіонських агентів. Іде тут не лише про військові інформації, але й про політичні й економічні, про вишкіл кандидатів для „делікатних“ шпіонських завдань. Крім того штаб контролює діяльність цивільних департаментів і т. зв. „суспільних“ організацій. Між ними найважливіше ролі відграє могутня тайна терористична організація „кукуріокаї“, що значить „по тому боці Амуру“.

На політичну арену виступив „Чорний Змії“ в 1901 році як ультранатіоналістична організація, якою проходили реакціонери Тояма й Уцідзі. Програма цієї організації, тісно зв'язаної з генеральним штабом, служила передовсім імперіалістичним завоюванням Японії на азіатському континенті. „Чорний Змії“ відіграв важну ролі тому більше як 30 літ, під час японсько-російської війни, а саме зорганізував шпіонську й диверсійну акцію у запліт царської армії.

По війні впливи цієї організації зросли ще більше. Сітка її діяльності захопила тисячі агентів, багато спеціальних курсів, шкіл і інститутів вишколювання шпіонів. Багато із теперішніх політичних і військових японських діячів перейшли школу „Чорного Змія“. Недавній прем'єр Гірата почав свою кар'єру як агент „Чорного Змія“ в Кореї і Манджурії в 1905 році, коли ще був студентом.

Японська шпіонажа працює на основі точно окресленої системи, а не погорджує ніякою „працею“, між якою є крадіж, отруєння, динаміт. Головно в Китаю послуговуються такими методами. В кожному китайському місті є японські шпіони, що про око виконують найважливішу роботу. Є вони будищенями священниками, власниками люпанарів і палярень опію. А всюди досліджують вони добути свій відтинок, збирають вістки, фотографують, здійснюють ма.п.н. Більші агенти виступають як представники великих торговельних фірм і культурних установ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МІНЕАПОЛІС, МІНН. Тов. Запорозька Січ, від. 385, повідомляє всіх своїх членів, що три-квартальні збори відбуваються в неділю, 19-го вересня, в галі „Міх. Негребецького“ під ч. 84 Норт Рівер вул. Товариство всіх членів кожного члена прийняти на ці збори бо маємо важні справи до пологодження. Довгуючи мають вирішити свої довги, бо впритомний раз будуть суспендовані. Неприйнятий член буде караний після статута. — В. Березанський, предс.; М. Негребецький, кас.; Г. Кришай, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. Тов. св. Василія Великого, від. 214, подає до відома всіх членів, що три-квартальні збори відбуваються в суботу, 18-го вересня, в галі паркової о. 10-ї вул. Товариство всіх членів прийняти на ці збори, бо маємо важні справи до пологодження. Довгуючи мають вирішити свої довги, бо впритомний раз будуть суспендовані. — І. Паславський, секр. Ст. Смерак, предс.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє всіх членів, що три-квартальні збори відбуваються в неділю, 19-го вересня, в галі 1-ї вул. Товариство всіх членів прийняти на ці збори, бо маємо важні справи до пологодження. Довгуючи мають вирішити свої довги, бо впритомний раз будуть суспендовані. — С. Чорномаз, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. Сестринство Благовіщення, від. 125, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 19-го вересня, в галі 1-ї вул. Товариство всіх членів прийняти на ці збори, бо маємо важні справи до пологодження. Довгуючи мають вирішити свої довги, бо впритомний раз будуть суспендовані. — П. Дмитрів, предс.; Р. Попадюк, кас.; І. Подола, секр.

ПОРТ ДЖЕРВІС, Н. П. Тов. св. Арх. Михайла, від. 198, повідомляє всіх членів, що три-квартальні збори відбуваються в неділю, 19-го вересня, в галі 4:30 пополуноді під ч. 3 Тайк вул. Товариство всіх членів прийняти на ці збори, бо маємо важні справи до пологодження. Довгуючи мають вирішити свої довги, бо впритомний раз будуть суспендовані. — І. Сидор, предс.; Ан. Камішнін, кас.; П. Барнич, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 347, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 19-го вересня, в галі 2-ї пополуноді в галі де звичайно. Товариство всіх членів прийняти на ці збори, бо маємо важні справи до пологодження. Довгуючи мають вирішити свої довги, бо впритомний раз будуть суспендовані. — Т. Ковальський, предс.; М. Прихонич, кас.; І. Тимчик, секр.

ЛОРЕН, О. Тов. У. Н. Союз, від. 50, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 19-го вересня, в галі 1-ї пополуноді. Товариство всіх членів прийняти на ці збори, бо маємо важні справи до пологодження. Довгуючи мають вирішити свої довги, бо впритомний раз будуть суспендовані. — М. Шомич, секр.

СТ. ЛУІС, МІЗ. Тов. Володимир, від. 179, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 19-го вересня, в галі де звичайно. Товариство всіх членів прийняти на ці збори, бо маємо важні справи до пологодження. Довгуючи мають вирішити свої довги, бо впритомний раз будуть суспендовані. — М. Тилькович, предс.; М. Кульчицький, кас.; В. Голдас, секр.

Всім відома річ, що одною з найпочитніших книжок є **ПРИГОДИ ДЕТЕКТИВІВ**. Усі їх читають і люблять. Фактом є, що найвизначніші люди, котрі все дуже заняті й багато читають, купують ці книжки, які вони читають для розваги. Як почнете читати **пригоди детективів**, то вони вас так захоплять, що не покинете їх читати, поки не скінчите.

Книгарня „Свобода“ дає спеціальну **оферту** на такі **детективні новели**: **ШЕРЛОК ГОЛМС** **ЗНАК ЧОТИРЬОХ** **НЕЗВ. ЧАЙНИЙ ЗЛОДІЙ** **КРИВАВИЙ ШЛЯХ** **ПЕС БАСКЕРВІЛ** **СУД ЧОТИРЬОХ**

Всі вище подані книжки разом можете **тепер** **набути у „Свободі“ за \$1.25**

„S.V.O.B.O.D.A.“ 83 GRAND ST., (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

ПЛЕРІНС, ПА. Тов. св. Адрия, від. 48, повідомляє всіх своїх членів, що три-квартальні збори відбуваються в неділю, 19-го вересня, в галі „Міх. Негребецького“ під ч. 84 Норт Рівер вул. Товариство всіх членів кожного члена прийняти на ці збори бо маємо важні справи до пологодження. Довгуючи мають вирішити свої довги, бо впритомний раз будуть суспендовані. Неприйнятий член буде караний після статута. — В. Березанський, предс.; М. Негребецький, кас.; Г. Кришай, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Тов. св. Арх. Михайла, від. 147, подає до відома, що збори відбуваються в неділю 19-го вересня, в галі 2-ї пополуноді. Товариство всіх членів прийняти на ці збори, бо маємо важні справи до пологодження. Довгуючи мають вирішити свої довги, бо впритомний раз будуть суспендовані. — В. Ракочий, предс.; П. Лагоцький, секр.

СТЕМФОРД, КОНН. Тов. св. Арх. Михайла, від. 350, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбуваються в неділю 19-го вересня, в галі 5-ї пополуноді. Товариство всіх членів прийняти на ці збори, бо маємо важні справи до пологодження. Довгуючи мають вирішити свої довги, бо впритомний раз будуть суспендовані. — В. Карий, предс.; Н. Когут, кас.; Ілько Михайлишин, секр.

ХТО ЗНАЙДЕ ПЛАЩ

Жіночий, що пропав у часі **ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ В НЕДІЛЮ, ДНЯ 12-го ВЕРЕСНЯ** у Белведір Парку в Нью Йорку, дістане **НАГОДУ!**

МАРІЯ ДЕМИДЧУК, 338—22nd STREET, BROOKLYN, N. Y.

КНИЖКИ ДЛЯ ДІТЕЙ

(як пам'ятка на закінчення шкільного року в українській школі).

РОКСОЛЯНА (Антін Лотоцький). Історичне оповідання з XVI століття, ілюстроване — 40 ц.

КОЗАК БАЙДА, історичне оповідання про основника Запорізької Січі — 25 ц.

БАЙКИ ДЛЯ ДІТЕЙ (Микола Погіндин) ілюстроване — 25 ц.

МАНДРІВКА МИШКИ-ГРИЗКНИЖКИ ПО ЛЬВОВІ, (Я Вільшеному) образки Фартуха — 50 ц.

ПО РІДНОМУ КРАЮ (в полотноїй оправі з золотими витисками, Дмитра Дорошенка — 85 ц.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ КАЗКИ зі збірника І. Рудченка, з 42-ма малюнками — 40 ц.

ОДАРКА, повістка, Андрія Чайківського — 35 ц.

МАТИ-СТРАДНИЦЯ, образець з побуту українських виселенців в таборі у Гімніді — 20 ц.

„S.V.O.B.O.D.A.“

81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

ТАРЗАН І БОГІНЯ МАІВ.

Фактично Дарно був так скупчений у своїй роботі, що він не дочув крику Юлі. Він справді чув сам крик, але йому здавалося, що цей голос походить звідкисьінде, а саме з підземелля. Та, не звертаючи уваги на крик, він подався туди, куди кликав його обов'язок супроти свого приятеля. Кілька хвилин по нім Юля, Джордж і Тогуа усючили теж у коридор.

Дівчина боялася засвітити ліхтарку, щоб світлом не розбудити маянських потвор. У темряві вони тільки чули шум лийкових крил. Хоч їм усім терпла зо страху шкіра, то проте вони йшли вперед. Джордж сам один, або навіть у товаристві чоловіків, був би ніколи не пішов у тунель. Але присутність дівчини додавала йому відваги і рішучості.

Скоро вони перейшли коридор і далеко наперед побачили проблески світла. Вони приспішили ходу і побачили, що зпереду, є отвір, а у цьому отворі видніла постать Дарнота. Дарно схопився руками одвірків і видно було, що він крайньо виснажений. Юля тепер боялася кричати, тому вона лише з цілої сили побігла йому назустріч.

Та не встигла вона пробігти кілька кроків, коли Дарно зник на другому боці виходу. Що з ним сталося, Юля покищо не знала. Втім вона почула крик, а ще кілька хвилин пізніше побачила в отворі постать маянських потвор. З цілої сили бігла вона тепер до отвору; прибігши там, вона побачила жахливий образ: покручі своїми кремезними руками стискалі Дарнота за горло.

були звичайно клуночки. Туристичний рух збільшується щорічно в XVI столітті, у часах т. зв. Відродження. Тоді модними стали виїзди за границю, що вважалися кінцевим доповненням виконання молодого шляхтича. Двадцять літній юнак покидав рідний дім на пишному коні, а за ним водилися на шкарпах валізом оббиті килими та сириньки, де було золоті дорожочні осли та найкращі одяги, щоб юнак міг гідно показатися між чужинцями.

Ще сто літ тому люди їздили величезними каретами з багатомо скринями та нерозлучним мішком на постіль, а нерідко з цілим складним ліжком. Бо в заїздах, де приходилося ночувати, нерідко аж кишіло від нужди, від якої передбачливі подорожні боронилися так, що вставляли ноги ліжок у спеціальні миски (які також везли з собою), до яких наливали воду, щоб внеможливити блохам і іншим „приятелям“ людей мандрівку з долівки на постіль.

Потім прийшов новий спосіб подорожування: дилижанс, доступний для кожного, хто міг заплатити невеличку оплату. Дилижансом послуговувалися в добі романтизму, хоч великі пани воліли вживати окремих, винаймлених лише для себе возів. Так подорожували всі великі тодішні поети й мистці. Англійський поет Байрон їздив по Італії та Греції з кільканадцятьма скринями.

Подорож каритою, хочаб і власною, не належала зовсім до приємностей. Страшні дороги (про асфальтові дороги тоді ніві, як Сенекі. Коли спека далася в знаки римлянам, до надморської прегарної місцевості-літництва. Бає над Тиренським морем вибиралися каравани багатих патрицій (шляхти) із усяким добром, навантаженим на вози та мули. За кожним достойником ступав довгий ряд слуг, часом їх було навіть по кілька тисяч!

Звичай виїздити на літо призабувається у середньовічних часах. Одині люди, що літом мандрують, це челядники, що вибираються на науку, або на „вандер“ (мандри), трубадури (поети) та студії (студенти, академіки). Всім їх багатством

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ

ПОШУКУЄ ПАРОХІЯ, український православний священник. Може провадити школу, утримати хором і добрий організатор. Зголошення прошу слати: 210-3

REV. FATHER
P. O. Box 224, Fall River, Mass.

Dr. MORRIS SMITH
повідомляє, що переїде свою клініку з Нью-Йорку до Чикаго.
240 EAST 22nd STREET
NEW YORK CITY
(Близько 2nd Avenue).
Урядові години: від 12-2-го поночі, 6-8-го вечір.
Телефон: STuyvesant 9-1679

Д-Р Е. Я. МИХАЛЕНКО
ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
1805 W. CHICAGO AVENUE
(cor Chicago and Ashland)
CHICAGO, ILL.
Урядові години:
1-4; 7-9 P.M.
Office phone: Seeley 5004
Res. phone: Van Buren 1126

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET
(between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12, вечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

БОЛІ НІГ.

Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жила, болячі ноги, флебіт (запалення жил), напухлі або болячі коліна чи кісточки і ревматичні ноги успішно лікуюмо новими європейськими методами без операції.

Офісові години: щоденно від 1 до 6 вечір, в неділю і четверги від 1 до 8:30 вечір. Нема урядових годин у неділю.

Говоримо українською мовою.

Dr. L. A. BENLA

320 W. 86 St., New York City
Близько Бродвею.
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

МИРОН ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжниць, як далеко поза Ньюарком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуговує широкі міста. — Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В БРОКН, БРОКЛІН, НЬЮ-Йорк і ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.

Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Melrose 5-6577.

ІВАН БУНЬКО

Новий Український Удербейкер
заряджує погребам по ціні так низькій, як \$150. Обслуговує найкраще.

JOHN BUNCO

Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified Funerals as low as \$150.
Telephone: Orchard 4-8088